basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SETSWANA PUO YA GAE (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

MOTSHEGANONG/SEETEBOSIGO 2026

MADUO: 100

NAKO: Diura di le 3

Pampiri e, e na le ditsebe di le 6.

DITAELO LE TSHEDIMOSETSO

1. Pampiri e, e arogantswe ka DIKAROLO di le PEDI:

   KAROLO YA A: Tlhamo (50)
   KAROLO YA B: Ditlhangwa tsa tirisano (2 x 25) (50)

   ELA TLHOKO: O tshwanetse go araba dipotso di le PEDI go tswa mo KAROLONG YA B.

2. Araba potso e le NNGWE go tswa mo KAROLONG YA A le dipotso di le PEDI go tswa mo KAROLONG YA B.

3. Kwala ka puo e o tlhatlhobiwang ka yona.

4 Simolola karolo NNGWE le NNGWE mo tsebeng e NTŠHWA.

5. O tshwanetse go rulaganya (sk. letlhomeso la dikakanyo/lenaneopaakanyo/ mmapa wa dikakanyo/dintlhakgolo, jj), runa (tseleganya) o bo o tlhotlhe tiro ya gago diphoso. Thulaganyo e tshwanetse go tlhagelela fa PELE ga karabo.

6. Ipaakanyo kana setlhangwa sa ntlha se supiwe jalo ka botlalo. O gakololwa go thala mola go kgabaganya ipaakanyo kana setlhangwa sa ntlha.

7. O gakololwa go dirisa nako ya gago ka mokgwa o o latelang:

   KAROLO YA A: Metsotso e le 100
   KAROLO YA B: Metsotso e le (2 x 40) 80

8. Nomora dikarabo ka nepagalo go latela thulaganyo ya dinomoro e e dirisitsweng mo pampiring ya dipotso.

9. O se ka wa tsenyeletsa setlhogo fa o bala mafoko.

10. Kwala ka mokwalo o o buisegang mme o dirise mopeleto o o kannweng ke Lekgotla la Bosetšhaba la Puo ya Setswana.

KAROLO YA A: TLHAMO

POTSO 1

Kwala tlhamo ya boleele jwa mafoko a a ka nnang 400–450 ka NNGWE FELA ya ditlhogo kgotsa ditshwantsho tse di neilweng. Fa o dirisa setshwantsho go kwala tlhamo, se neele setlhogo se se maleba. O se ka wa lebala go thala letlhomeso kana lenaneopaakanyo, go tlhagisa setlhangwa sa ntlha le go se runa pele o kwala sa bofelo.

1.1 Ke ithutile go tlala seatla mo batsading ba me **[50]**

1.2 Khumo segwagwa e a pharuma **[50]**

1.3 Letsatsi la dikgaisano tsa puo e e ipaakanyeditsweng mo sekolong sa rona **[50]**

1.4 Fa nka direla setheo se se duelang madi a a itumedisang … **[50]**

1.5 A mmino wa sešweng o na le molaetsa? **[50]**

1.6 Metshameko e kopanya merafe! Dumela kgotsa o ganetse. **[50]**

Ditshwantsho tse di mo go tsebe 3 le 4 di ka tsosa maikutlo kgotsa tsibogo e e rileng. Tlhopha setshwantsho se le SENGWE mme o kwale tlhamo ka ga sona. Neela tlhamo ya gago setlhogo se se maleba. Nomora potso ya gago go nna (1.7 kgotsa 1.8).

ELA TLHOKO: Diteng tsa tlhamo ya gago di tshwanetse go nyalana le setshwantsho se o se tlhophileng.

1.7

[Se nopotswe go tswa go jacarandafm.com/shows/breakfastmartibester] **[50]**

1.8

[Se nopotswe go tswa go Washingtonian.com/2022/04/21] **[50]**

PALOGOTLHE YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITLHANGWA TSA TIRISANO

POTSO 2

Araba dipotso di le PEDI fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nnang 180–200 (diteng fela). O gakololwa go runa le go tlhotlha ditlhangwa tsa gago diphoso.

2.1 LEKWALO LA SEMMUSO

O itemogetse kgogo ya madi a o se nang tumelano ka ga ona mo dikgweding tse pedi tse di fetileng. Kwalela motsamaisi wa banka lekwalo o ngongorege ka bothata jo. **[25]**

2.2 MAIKAO(LOKWALOIKITSISO) LE LEKWALOPHELEGETSO

Setlamo sa Bokamoso se se rekisang dilepethopo se phasaladitse phatlhatiro ya moruni wa dibuka tsa matlotlo. Phasalatso eo e tswalelwa ka la 4 Phukwi 2026. Kwalela motsamaisi wa setlamo sa Bokamoso maikao (lokwaloikitsiso) le lekwalophelegetso go kopa tiro eo. **[25]**

2.3 ATHIKELE YA LOKWALODIKGANG

Karolo nngwe e e rileng ya sekolo sa lona e ne ya šwa lorelore ka nako ya fa lo ne lo le mo dithutong tsa tlaleletso. Kwala athikele ya lokwalodikgang e mo go yona o tlhalosang tiragalo eo ka botlalo.

[Se nopotswe go tswa go sowetanlife.co.za/news/2015:10:03] **[25]**

2.4 LENANEOTEMA LE METSOTSO YA KOPANO

Mokgatlho wa lona wa Tshwaraganang Baswa o ne o tshwere kopano ya bofelo jwa ngwaga e mo go yona lo neng lo baakanyetsa isago ya mokgatlho le moletlo wa go tswalela. Kwala lenaneotema le metsotso ya kopano eo ka o le mokwaledi wa mokgatlho. **[25]**

2.5 MMUISANO

Ngogola o ne wa nna morutwana yo o gaisitseng mo dipholong tsa mophato wa 11 mo sekolong sa lona. Mogasi wa seromamowa o ne a buisana le wena ka go gakolola barutwana ba bangwe ka ditsela tsa go ithuta. Kwala mmuisano o o nnileng teng gareng ga gago le mogasi yoo.

[Se nopotswe go tswa go Saasta.ac.za/aboutus] **[25]**

2.6 TSA BOTSHELO JWA MOSWI

Rakgadiago o ne a na le khupelo fa a ne a ile go amogela madi a bogodi mme ga bidiwa ba ditirelo tsa tshoganyetso ba ba fitlhetseng a setse a tlhokafetse. Kwala tsa botshelo jwa moswi go baakanyetsa tirelophitlho.
(Gakologelwa gore o kwala ka ga moswi e seng motshedi) **[25]**

PALOGOTLHE YA KAROLO YA B: 50
PALOGOTLHE YA TLHATLHOBO: 100